Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

EUE Paavilainen Marika(UM),
Nummelin Marjo(UM)

NEUVOSTORAPORTTI EUE2016-00689

10.03.2016

JULKINEN

Asia
Neuvostoraportti; ympäristöneuvosto 4.3.2016

Kokous
Ympäristöneuvosto 04.03.2016

Neuvosto kävi keskustelun Pariisin ilmastokokouksen seurannasta. Pj lähettää yhteenvedon ympäristöneuvoston keskustelusta tiedoksi Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle. Pariisin sopimusta ja EU:n keskeistä roolia sen aikaansaamisessa kehuttiin kaikissa puheenvuoroissa. Pariisin sopimus on merkittävä signaali yrityksille ja investoijille. Yleisesti korostettiin myös sitä, että nyt on tärkeää huolehtia siitä, että EU:n 2030 ilmasto- ja energiapaketin lainsäädäntö saadaan pian neuvoteltua valmiiksi. Sen sijaan komission tiedonanto sai jossain määrin ristiriitaisen vastaanoton; osa jäsenmaita katsoi että siinä olisi pitänyt selkeämmin todeta se että EU:lla on valmius tarkastella ja mahdollisesti nostaa 2030 tavoitettaan.

Neuvoston toinen laaja keskustelu käytiin komission kiertotalouden toimintasuunnitelmasta, jota ympäristöministerit pitivät hyvänä pohjana jatkotyölle. Tuotepolitiikan mukaan ottamista pidettiin tarpeellisena, jotta EU:ssa edetään kohti raaka-aineiden hyödyntämistä arvoketjuissa pidempään. Pääasia muutostyöstä tehdään ministereiden mukaan paikallisella ja kansallisella tasolla, jossa kasvu ja työpaikat luodaan. Komission kiertotalouden toimintaohjelman käsittely jatkuu neuvostossa valmistelemalla puheenjohtajan johdolla ehdotus neuvoston päätelmiksi kesäkuun ympäristöneuvostoon. Nyt käyty keskustelu antoi tähän suuntaviivat. Kiertotalouspakettiin kuuluu myös komission 2.12.2015 antama uusi jätesäädösehdotus, jonka käsittelyn vaiheesta puheenjohtaja tulee informoimaan kesäkuun ympäristöneuvostossa.

Neuvosto hyväksyi lyhyen keskustelun jälkeen lausuman, jolla saatetaan komission tietoon jäsenmaiden näkemys siitä, että komission on ryhdyttävä tarvittaviin toimiin EU:n yleisen tuomioistuimen päätöksen noudattamiseksi (Ruotsi v. komissio, T-521/14), joka liittyy tieteellisten kriteereiden hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi.

Neuvosto keskusteli lisäksi eurooppalaisesta ohjausjaksosta ja joukosta muita asioita. Lounaskeskustelun aiheena oli Pariisin sopimuksen ratifiointi ja edellytykset EU:n ratifioinnille.

Suomea edusti neuvoston kokouksessa maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta.+++

Esityslistaehdotuksen hyväksyminen

Esityslista (1503/16) hyväksyttiin.

Muut kuin lainsäädäntöehdotukset

A-kohtien luettelo hyväksyttiin muutoksitta

Parisiin ilmastokokouksen (COP 21) seuranta

- Periaatekeskustelu (6006/16)

Neuvosto kävi keskustelun Pariisin ilmastokokouksen seurannasta puheenjohtajan esittämien kysymysten ja komission 2.3.2016 julkistaman 'Tie Pariisista' tiedonannon pohjalta.

Pariisin sopimusta ja EU:n keskeistä roolia sen aikaansaamisessa kehuttiin kaikissa puheenvuoroissa. Pariisin sopimuksen todettiin olevan merkittävä signaali yrityksille ja investoijille siitä että maailma on siirtymässä vähähiilisen kehityksen tielle. Useissa puheenvuoroissa, ml. FI, korostettiin että nyt on tärkeää huolehtia siitä, että EU:n 2030 ilmasto- ja energiapaketin lainsäädäntö saadaan pian neuvoteltua valmiiksi. Sen sijaan komission tiedonanto sai jossain määrin ristiriitaisen vastaanoton; osa jäsenmaita katsoi että siinä olisi pitänyt selkeämmin todeta se että EU:lla on valmius tarkastella ja mahdollisesti nostaa 2030 tavoitettaan. Lisäksi useat jäsenmaat, ml. FI, painottivat että komission tulee käynnistää EU:n pitkän aikavälin vähähiilistrategian laatiminen. Etenkin itäisen Euroopan maat puolestaan painottivat että nyt ei ole oikea aika puhua tavoitteen nostamisesta, vaan että EU:n tulee nyt panostaa siihen että muut maat toimeenpanevat omat tavoitteensa.
Ilmasto- ja energiakomissaari Miguel Arias Cañete totesi omassa puheenvuorossaan että EU:lla on paljon työtä edessä oman sitoumuksensa toimeenpanemiseksi. Vuonna 2016 on myös tärkeää edetä neuvotteluissa lentoliikenteen globaalin markkinamekanismin aikaansaamiseksi ICAO:ssa. Cañete painotti, että EU:n EU:n päästövähennystavoite (vähintään 40%) on kaikkein kunnianhimoisin pöydätty tavoite. Nyt on tärkeää saada lainsäädäntötyö päätökseen mahdollisimman pikaisesti. Cañeten mukaan EU:n tulee jatkossakin osoittaa kansainvälisesti johtajuutta omien toimiensa kautta. Komissio tulee laatimaan IPPC:n vuonna 2018 julkistettavan, 1,5 asteen tavoitetta käsittelevän raportin jälkeen ehdotuksensa EU:n pitkän aikavälin vähähiilistrategiaksi, ottaen huomioon 1,5 asteen tavoitteen, jonka tulee olla valmis 2020. Komissaari myös totesi että jäsenmaat voivat halutessaan ylittää tavoitteensa, ja muistutti että kaikki niistä jäsenmaista jotka peräänkuuluttavat korkeampaa kunnianhimon tasoa EU:lta eivät ole välttämättä saavuttamassa omia 2020 tavoitteitaan.

DE, totesi olevansa pettynyt siihen että komission tiedonannossa ei mainita 2030 tavoitteen tarkastelua eikä siihen mitä 'vähintään' 40% vähennys tarkoittaa. Myös AU, PT, SE, BE, LU ilmaisivat toivoneensa tiedonannon sisältävän maininnan siitä että EU on valmis tarkastelemaan kunnianhimon tason nostoa; PT totesi että emme voi edellyttää muiden nostavan kunnianhimon tasoa jollemme ole itse valmiita sitä tekemään. UK totesi että nykyiset toimet eivät ole riittäviä kahden asteen tavoitteen saavuttamiseen. UK, FI, PT, LU ja nostivat esiin tärkeänä etappina vuoden 2018 nk. fasilitatiivisen dialogin jossa tarkastellaan päästövähennysten kollektiivista kunnianhimon tasoa ja totesivat tarpeen varmistaa että EU on osaltaan valmistautunut siinä käytävään keskusteluun. Myös SE korosti että EU:lla on oltava valmius täysipainoisesti osallistua ns. viisivuotisarviointiprosessiin alkaen vuoden 2018 dialogi. EU:n pitkän aikavälin vähähiilistrategian päivittämistä peräänkuuluttivat myös useat jäsenmaat. Mm. CZ, LT, LV, HU, BU, RO sanoivat puolestaan ettei EU:n tule nostaa omaa tavoitettaan, jos muut maat eivät tee samoin. Myös IT totesi että nyt ei ole aika ottaa esiin tavoitteen nostoa, joka jakaa EU-jäsenmaita. GR nosti esiin solidaarisuuden ja pakolaiskriisin omassa puheenvuorossaan. FR korosti Pariisin sopimuksen allekirjoittamistilaisuuden 22.4. New Yorkissa olevan tärkeä etappi ja toivoi EU:n ja jäsenmaiden osallistuvan siihen korkeimmalla poliittisella tasolla sitoumuksen osoittamiseksi.

PL nosti esiin Pariisin sopimuksen painottavan metsien roolia hiilinieluna ja totesi jakaneensa tähän liittyen myös paperin neuvostolle; PL järjestää huhtikuussa aiheeseen liittyen korkean tason kokouksen johon kutsui jäsenmaat osallistumaan. Myös SI painotti metsien roolia osana EU:n ilmasto- ja energiakehikkoa. Muutamat jäsenmaat nostivat esiin myös sopeutumisen ja tarpeen arvioida EU:n sopeutumisstrategia vuonna 2017 (MT, CY). Lisäksi mm. UK, SE, BE ja FI totesivat että EU:n tulee tukea muita, etenkin haavoittuvimpia maita, niiden tavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n tehokkaan ilmastodiplomatian jatkamista korostettiin myös useissa puheenvuoroissa.

Pariisin sopimuksen **ratifioinnista** käytiin erillinen keskustelu lounaan yhteydessä. Osa jäsenmaista nosti ratifioinnin esiin myös puheenvuorossaan periaatekeskustelussa. FR painotti nopean ratifioinnin tarvetta ja kertoi aloittaneensa jo kansallisen ratifioinnin valmistelun (ja pyrkii osaltaan ratifioimaan jo kesällä 2016). PL, RO, BU, LT, IE, HU puolestaan totesivat että EU:n oma lainsäädäntö tulee saada valmiiksi ennen ratifiointia; PL korosti myös että EU:n tulee pyrkiä varmistamaan että muut (Kiina, Brasilia, USA, Intia, Indonesia, Saudi-Arabia) ratifioivat sopimuksen. DE painotti myös tarvetta ratifioida mahdollisimman pikaisesti, mutta sanoi samalla että lainsäädännön laatu on myös tärkeää, ei vain nopeus.

Pj totesi yhteenvedossaan, että keskustelu osoitti neuvoston yhtyvän pj:n arvioon Pariisin sopimuksen merkityksestä ja keskeisistä seuraavista askelista, eli siitä että nyt on tärkeää saada 2030 paketin lainsäädäntö neuvoteltua päätökseen, ja allekirjoittaa ja ratifioida sopimus mahdollisimman pikaisesti. Osa jäsenmaista peräänkuulutti EU:n kunnianhimon tason nostamista. Esiin nostettiin muiden maiden tukeminen ratifioinnin ja toimeenpanon vahvistamiseksi ja tarve jatkaa EU:n johtavaa roolia. Muutamat maat nostivat esiin hiilinielujen ja kansainvälisen lento- ja meriliikenteen roolin päästövähennyksissä. Lisäksi korostettiin että EU:n tulee olla aktiivinen tulevissa kansainvälisissä arviointiprosesseissa, ml. vuoden 2018 fasilitatiivinen dialogi. Pj totesi lähettävänsä yhteenvedon ympäristöneuvoston keskustelusta tiedoksi Eurooppa-neuvoston puheenjohtajalle.

Kiertotalouspaketti – Komission tiedonanto: Kierto kuntoon – Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma

- Periaatekeskustelu (14972/15 + ADD 1)

PJ avasi keskustelun tekemällä lyhyet yhteenvedot Rotterdamissa 25.-26.1.2016 yhteistyötahoille järjestetystä tapahtumasta ”Unwrapping the Package – Circular Economy in Europe” sekä kilpailukyky neuvostossa 29.2.2016 käydystä keskustelusta. Molemmissa korostettiin kiertotalouden mahdollisuuksia uusiin innovointeihin ja liiketoimintamalleihin ja pidettiin tärkeänä hallinnollisen ja taloudellisen taakan välttämistä erityisesti yrityksille. Keskustelu käytiin PJ:n laatiman asiakirjan sekä komission kiertotalouden toimintasuunnitelman pohjalta.

Komissaari Vella totesi, että kiertotalous ei ole ainoastaan välttämättömyys vaan myös voimavara. Resurssien säätävä käyttö ja kestävä talous – kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ovat korkealla EU:n agendalla. Pysyviä työpaikkoja ja näkyvää taloudellista kasvua odotetaan syntyvän niihin maihin eniten, joissa on myös eniten tehtävää muutosprosessissa kohti kiertotaloutta. Hän toivoi ympäristöministereiden saavan hallitustensa muut ministerit mukana tähän työhön, erityisesti valtiovarainministerit. Uudet liiketoimintamallit, rahoituskeinot ja talouden viherryttäminen ovat Komission teemat Vihreällä viikolla 30.5.-3.6.2016**.** Komissio etenee ruokajätteen vähentämistavoitteen toteuttamisessa jäsenmaiden kanssa yhteistyössä sekä antaa luvatun lannoitesäädösehdotuksen mahdollisimman pian. Komissio kokee vastanneensa tällä kiertotalouspaketilla yritysten ja kansalaisten pyyntöön edetä kiertotalouden suuntaan kunnianhimoisemmalla agendalla.

Kiertotalouden toimintasuunnitelmasta käytiin **keskustelu**, **johon osallistuivat puheenjohtajan ja komission lisäksi kaikki delegaatiot**. Uutta kiertotalouspakettia pidettiin kokonaisuutena tervetulleena. Tuotepolitiikan sisällyttämistä komission toimintaohjelmaan pidettiin erittäin hyvänä. **Tuotepolitiikka ja tuotantotapojen muutos edellyttää, että raaka-aineita hyödynnetään arvoketjuissa pidempään ja tuotteet kestävät korjauksen, kierrätyksen ja uudelleen käytön. Pääasia muutostyöstä tehdään ministereiden mukaan paikallisella ja kansallisella tasolla,**

jossa kasvu ja työpaikat luodaan. Teollisten symbioosien edistämisestä on jo kokemuksia. Se on alue, jolla on potentiaalia luoda uusia liiketoimintamalleja ja työpaikkoja. Haasteellisia alueita ovat tietyt materiaalit, kuten muovit ja kemikaalit, joiden käytöllä on todettuja haitallisia vaikutuksia, sekä tavoitteet, joiden saavuttamiseksi ei tunneta riittävästi tehokkaita keinoja kuten ruokajätteen vähentäminen tai kaatopaikkojen käytön vähentäminen. Todettiin, että mm kauppaan EU:n ulkopuolisten alueiden kanssa liittyy kysymyksiä, joita ei ole tässä yhteydessä vielä käsitelty.

Komission **jätesäädösesitystä pidettiin oikeansuuntaisena aloitteena vauhdittaa kiertotalouteen siirtymistä**. Sen katsottiin olevan hyvä pohja myös tuleville neuvotteluille Euroopan Parlamentin kanssa (SK, SE). **Määritelmiin ja laskentamenetelmiin halutaan vielä lisää selkeyttä**, mikä puolestaan heijastuu myös ehdotettujen kierrätys/uudelleenkäyttö -tavoitteiden tasoon (IT, IE, GR, PT, LT, BG, DK, AT, HR, CZ, FI). Osa maista totesi tavoitteiden olevan hyvin korkeat (LT, PT, BG), kun taas osa katsoi, että erityisesti kaatopaikkojen käytön vähentämistavoitteet voisivat olla kunnianhimoisempia (SE, DK, AT). FI piti tärkeänä, että jätedirektiivin tavoitteita valmisteltaessa otetaan **huomioon tuotteiden suora uudelleen käyttö**.

Komissiolta halutaan (SK, IT, SI, SE, DE, BG, PL, FR, BE) näkemyksiä **resurssitehokkuuden** edistämiseen älykkääseen materiaalien käyttöön kannustamiseksi (SE, DE). **Ecodesign** – säännösten tarpeellisuutta korostivat useat (SK, LT, IT, PT, SI, LV, RO, SE, DE, BG, CZ, FR, IE, FI ja BE). Näissä puheenvuoroissa pidettiin myös tärkeänä **uusiomateriaalien markkinoiden edistämistä** ja laadun varmistusta esimerkiksi laatustandardeja kehittämillä. Arvoketjujen tarkastelua korostettiin. **Ruokajätteen vähentämisen** keinovalikoimaan kaivataan selkeyttä (LT, SI, LU, HU), **veden uudelleen käyttöön** laatustandardeja ehdotti CY, **lannoitelainsäädännön** kiirehtimisen toi esiin LV, **muovistrategian** kiireellisyyttä painottivat erityisesti mikromuovien vaikutuksiin ja merien roskaantumiseen puuttumisen kannalta LU, SE ja FR, **kemikaalien käytön** tarkastelu ja materiaalivirtojen myrkyttömyys tuli esiin mm LV, SE, BG ja DK puheenvuoroissa. **Biotalouden tukeminen** mm edistämällä biopohjaisten tuotteiden tuotantoa ja markkinoita sekä edistämällä jätteiden käyttöä energialähteenä, oli esillä mm ES, LV, DE, EE, SK, GR, SE, BE ja FI puheenvuoroissa.

Todettiin laajalti, että edelleen on tarpeen ottaa huomioon **jäsenmaiden erilaiset lähtökohdat**. Maat tarvitsevat **tietoa parhaista käytännöistä** (SK, SI, ES, IT, IE, CY, RO, FI). Tietoisuuden lisäämisen aika ei suinkaan ole ohi (ES, PT, HU, IE, BG, EE, PL, FR) vaan tuotiin esiin tarve yleiseen kiertotalousinformaatioon sekä **tietoon parhaista keinoista ja tekniikoista**. Osa kiinnitti huomiota siihen, että osaltaan hyviä käytäntöjä tuovat esiin **ympäristömerkinnät** (ecolabel) tai esim. **vihreät hankintakäytännöt** (GPP) ja **indikaattorit.**

Laajan **kiertotaloussuunnitelman toimeenpanoa ja kiertotalouden etenemistä yleisemminkin EU:ssa on seurattava**, mutta keinoilla, joilla ei lisätä lisää hallinnollista tai taloudellista taakkaa etenkään yrityksille. Komission odotetaan toimivan uutta lainsäädäntöä harkitessaan Paremman sääntelyn periaatteita soveltaen ja kaiken kaikkiaan varmistavan, että myös EU-tasolla eri politiikkalohkojen toimet yhteen sovitetaan. **Politiikkakoherenssin** toivat esiin mm FI, SE, BE, SI, CY. Puheenjohtaja sai kiitosta keskustelun järjestämisestä kilpailukykyneuvostossa (mm FR).

Hormonaaliset haitta-aineet (endokriinit)

- Neuvoston lausuma

Neuvosto hyväksyi lyhyen keskustelun jälkeen PJ:n johdolla valmistellun **lausuman**. Lausumalla saatettiin komission tietoon jäsenmaiden näkemys siitä, että komission on ryhdyttävä EU-sopimuksen mukaisesti tarvittaviin toimiin yleisen tuomioistuimen päätöksen noudattamiseksi. EU:n yleinen tuomioistuin totesi 16.12.2015 antamassaan tuomiossa (Ruotsi v. komissio, T-521/14), että komissio ei ole noudattanut EU:n biosidiasetuksen velvoitteitaan, koska se ei ole hyväksynyt asetuksessa säädettyyn määräaikaan mennessä delegoituja säädöksiä, joilla täsmennetään tieteellisiä kriteerejä hormonitoimintaa häiritsevien ominaisuuksien määrittämiseksi. Asia tuli vireille yleisessä tuomioistuimessa Ruotsin kanteella, johon liittyivät DK, FR, AT, FI sekä EU:n neuvosto ja EU:n parlamentti. **Komissio (DG Sante)** totesi, että komissiolla on vakaa tarkoitus toimia EU:n tuomioistuimen päätöksen sekä voimassa olevien säädösten mukaisesti. Komission pääosastot (DG

Sante ja DG ENV) ovat yksimielisiä vireillä olevan vaikutusten arvioinnin loppuun saattamisen tärkeydestä. Tuomioistuimen päätöksessä todetaan, että tieteellisten kriteerien hyväksymisen edellytykseksi ei ole säädetty sosiaalisten tai taloudellisten vaikutusten selvittämistä. Komissio arvioi olevansa valmis antamaan delegoidun säädöksen kriteereistä kesään 2016 mennessä.

Eurooppalainen ohjausjakso/vuotuinen kasvuselvitys 2016 ja ympäristön ja ilmaston vaikutus kasvuun ja työllisyyteen (5997/16, 14270/15)

- Keskustelu

Komissaari Vella siteerasi alkupuheenvuorossaan varapuheenjohtaja Kataista, joka on kuvannut kiertotaloutta maailmantalouden megatrendiksi. Sen etenemiseen liittyy raaka-aineiden säästäminen, johon kannustetaan Eurooppalaisessa ohjausjaksossa. Eurooppa 2020 strategian odotetaan vetävän mukanaan kehitykseen useita alueita, joista siinä ei erikseen mainita. Komissio odottaa tämän seurantaan tukea uudelta raportointijärjestelyltä, joka esiteltiin lokakuun 2016 ympäristöneuvostossa.

Puheenvuoroja käyttivät PT, CZ, ES, SK, HR, MT, LU, PL, DE, IT, FR, UK, BE ja AT. Näkemykset erosivat siinä, halutaanko Eurooppa 2020 strategiaan sisällyttää uusia alueita kuten esim Agenda 2030 tai kestävän kehityksen tavoitteet. Yksi jäsenmaa korosti, että Agenda 2020 strategia tulee pitää kasvun ja työpaikkojen luonnin ohjelmana. Muut näkivät mahdollisuuksia täsmentämää nykyistä strategiaa tarkastelumenettelyn yhteydessä (review) siten, että strategia tukisi kansallista toimeenpanoa ja kestävää kehitystä paremmin. Tulevissa uusienkin asioiden raportoinnissa suositeltiin käytettäväksi olemassa olevia raportointimekanismeja. **Komissaari Vella** toivoi lopuksi, että jäsenmaat onnistuvat sisällyttämään ympäristön kansallisiin kehysohjelmiin. Eurooppalaisen ohjausjakson toteutuksessa voidaan ottaa huomioon Agenda 2030 ja kestävän kehityksen tavoitteet. **Puheenjohtaja** viittasi komission suunnitelmaan julkaista Agenda 2030:n roadmap mahdollisimman pian. Jäsenmaiden tulisi myös lukea huolella vuosittainen kasvuselvitys 2016 (AGS 2016), joka sisältää kansallisten uudistusten etenemisen eri osa-alueilla.

<u>Muut asiat</u>

Energiatransitio

- Itävallan delegaation aloite (6125/16)

Itävalta esitteli energiatransitiota koskevan aloitteensa. DE tuki aloitetta käynnistää asiasta keskustelu. Komissio puolestaan totesi että vaikka yhtyykin AU näkemykseen kestävän, ympäristöystävällisen energiantuotannon edistämisen tarpeesta, katsoo se että asia on osa EU:n 2030 energia- ja ilmastopakettia ja sen hallintoa, eikä näe muutostarpeita EU:n primäärilainsäädännössä.

Seitsemännen ympäristöalan toimintaohjelman täytäntöönpano

- Belgian valtuuskunnan pyytämä komission tilannetiedotus **(**6252/16)

Belgia esitteli aloitteensa ja perusteet saada tarkempaa tietoa 7 ympäristöalan toimintaohjelman toimeenpanosta. Toimintaohjelma on horisontaalinen ja sen edellyttämät toimet palvelevat biodiversiteettistrategian toimeenpano, resurssitehokkuutta, jätepolitiikkaa, kiertotaloutta sekä yhteyksiä kaikkiin muihin EU –politiikkoihin. Ympäristön hyvä tila turvataan vain, mikäli sektoripolitiikat toimivat yhteensovitetusti. PJ rajoitti puheenvuorot ehdottoman välttämättömiin. BE:n aloitetta tukivat puheenvuoroin DE, DK ja PL. **Komissaari Vella** yhtyi jäsenmaiden kantaan siitä, että seitsemännen ympäristöalan toimintaohjelman toimeenpano on välttämätöntä, jotta saavutamme vuodelle 2020 asetetut tavoitteet. Ohjelma on komission ja jäsenvaltioiden yhteisvastuulla. Toimeenpano on käynnissä kaikilla alueilla. Kiertotalouspaketti on annettu, luonnon monimuotoisuuden strategian puolivälin arviointi on tehty ja toimeenpano vuoteen 2020 yhdessä jäsenmaiden kanssa jatkuu, luonnonvaraisten lajien laittoman kaupan vastainen toimintasuunnitelma on juuri annettu ja seuraavat soveltamista koskevat tilannetiedot liittyvät ympäristöraportointiin (EMAS), luontodirektiivien toimivuuden raportointiin sekä kestävän kehityksen tavoitteiden toimeenpanoon. Euroopan ympäristövirasto jatkaa käytäntöään valmistella kattavia ympäristön tila –raportointeja, joista viimeisin

on julkaistu keväällä 2015 (SOER 2015). 7 ympäristöalan toimintaohjelma tulee säilymään referenssiohjelmana, kun arvioidaan EU:n ympäristöpolitiikan toimivuutta.

Minamata paketti (elohopea)

- Komission tiedotusasia

Ehdotukset 1) COM(2016) 39 elohopea-asetus (5771/16 + ADD 1, ADD 2): sekä 2) neuvoston päätökseksi
elohopeaa koskevan Minamatan yleissopimuksen tekemisestä -
COM(2016) 42 neuvoston päätös elohopeasopimuksen ratifioinnista (5772/16).

Komissaari Vella esitteli ehdotukset, ja korosti niiden merkitystä elohopean käytön rajoittamiseksi ja siten merkittävän ympäristö- ja terveyshyödyn aikaansaamiseksi. Elohopea siirtyy helposti eri ravintoketjuissa ja luonnon kierrossa maassa, vedessä ja ilmassa, joten sen rajoittamiseksi tarvitaan globaaleja toimia, joita Minamata -yleissopimuksen toimeenpanon myötä saadaan. EU-tasolla toimet tarkoittavat muutoksia EU:n elohopealainsäädäntöön. Lyhyessä puheenvuorossaan **SE** korosti, että jatkovalmistelussa olisi turvattava jäsenmaiden oikeus säätää kansallisesti tiukemmin esimerkiksi hammashoidossa käytetyn amalgaamin kieltämiseksi komission ehdottaman käytön rajoittamisen lisäksi.

Todelliset ajonaikaiset päästöt (RDE)

- Ranskan valtuuskunnan pyytämä komission tiedotusasia

FR esittämä pyyntö koski soveltamisen seurantaa (conformity factor). Ranskan mukaan asiaa koskevat päätökset olisi tehtävä tavallisessa lainsäädäntömenettelyssä, jotta toisessa RDE paketissa ei tehtäisi samoja virheitä kuin ensimmäisen valmistelussa. Parametreistä, joista nyt päätetään, pitäisi käydä avoin keskustelu ympäristöneuvostossa. FR kysyy komissiolta, onko tämä mahdollista. Puheenjohtajan salliman lyhyen keskustelun aikana puheenvuoroja käyttävät FR ja KOM isäksi GR, SE, UK, DK, LU ja DE.
Komissaari Vella toteaa, että RDE:n toinen paketti hyväksytään lähipäivinä mikä antaa mahdollisuuden käyttää testejä jo 2017. EU:sta tulee silloin ensimmäinen alue maailmassa, joka mittaa ajonaikaisia päästöjä. Lisäksi komissio antaa esitykset, jotka täydentävät RDE:tä – nämä esitykset liittyvät kylmäkäynnistykseen sekä kolmannen osapuolen testauksiin (Service conformity). Näiden tavoitteena on parantaa nykyisten säädösten soveltamista sekä asettaa kunnianhimoisempia tavoitteita ilmanlaatutavoitteiden toimeenpanolle. Tavallinen lainsäätämisjärjestys viivästyttäisi voimaantuloa ja soveltamista 2017 alkaen. Jäsenmaiden on päätettävä, minkä kunnianhimoisuustason ne haluavat päästöjen vähentämiselle.

EU:n toimintasuunnitelma luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjumiseksi

- Komission tiedotusasia

Komissaari Vella muistutti, että luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittomasta kaupasta on tullut yksi maailman tuottavimmista järjestäytyneen rikollisuuden muodoista. Vella korosti, että EU:n toiminta jakautuu kolmeen alueeseen, pilariin, joista ensimmäiseen kuuluu **korruption kitkeminen ja tietoisuuden lisääminen**, toiseen pilariin kuuluu **voimassa olevien säädösten tehokkaampi toimeenpano ja soveltaminen** ja kolmanteen pilariin kuuluu **kansainvälinen yhteistyö sen kaikilla mahdollisilla alueilla**. Euroopan Unionilla on maailman laajin diplomaattinen verkosto, jota sen on tarkoitus käyttää tässä asiassa. EU tulee toimimaan YK:n resoluution mukaisesti ja antamaan vahvan poliittisen signaalin ongelman vakavuudesta ja siihen puuttumisen tärkeydestä. Komissaari Vella pyysi, että jäsenmaat puheenjohtajan johdolla valmistelevat neuvoston lausuman tästä asiasta. Puheenvuoroja käyttävät BE, GR, UK, PL ja HR. UK vetosi jäsenmaita liittymään leijonien tai niiden osien vienti-, tuonti- ja kauttakulun kieltoon. PJ totesi neuvoston saaneen tiedon komission toimintaohjelmasta ja aloittavansa neuvoston lausuman valmistelun siten, että se saadaan esiteltyä ympäristöneuvostossa 20.6.2016. PJ toivoo, että tässä yhteydessä voidaan ottaa huomioon myös UK:n vetoomus.

Innovaatiosopimukset

- Komission tiedotusasia (6308/16)

Komission tiedonannossa ” **Kierto kuntoon – Kiertotaloutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma ”** korostetaan innovaatioiden merkitystä kiertotalouteen siirtymisessä. Innovaatioilla luodaan mahdollisuuksia. Näitä mahdollisuuksia komissio haluaa konkretisoida pilotein. **Piloteilla** saadaan näkyviin kokemuksia, joiden oletetaan olevan selkeytystä tai ohjausta EU:n säädöspuitteisiin, ottaen huomioon nykyisen jouston. Tavoite on löytää uusia yhteistyöalueita sekä vaihtaa kokemuksia, erityisesti hyvistä käytännöistä. **Komissio julkaisee kutsun** ilmaista kiinnostuksen innovaatiosopimuksiin vuoden 2016 toisen vuosineljänneksen aikana.

Suomen edustajat

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite EUE2015-03794

Asiasanat	Coreper I, ilmansuojelu, ilmastonmuutos, kiertotalous, luonnonsuojelu, EU2020-strategia
Hoitaa	**UM, VNK, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TPK, TRAFI, VM